

**CURTEA SUPRĂMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bocan împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare nr.12/20 din 06 februarie 2023 și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-405/24
NR. PIGD 2-23034296-01-3ra-15052024)*

Examinarea superficială a cauzei. Instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material.

Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Negru, I. Dutca, E. Palanciuc

4 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 06 martie 2023 Ion Bocan s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu acțiune în contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023 și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

2. În motivarea acțiunii a indicat reclamantul că, la 06 februarie 2023 Autoritatea Națională de Integritate a adoptat actul de constatare nr. 12/20 privind pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

3. În rezultatul controlului Autoritatea Națională de Integritate a concluzionat și a decis: ”Se constată că Ion Bocan, exercitând funcția de primar al satului Iurceni, raionul Nisporeni, având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoane apropiate a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen, care a admis consumarea acestuia”.

4. Notează că, nu este de acord cu actul de constatare și concluzia expusă în acest act, îl consideră ilegal și pasibil a fi anulat de instanța de judecată din motivele: constatarea eronată a faptelor; inexistența conflictului de interese; lipsa prejudiciului material cauzat; încălcări de procedură.

5. Menționează că, la 05 septembrie 2020, în registrul declarațiilor privind conflictele de interese a fost luată la evidență de către Inspectoratul de integritate declarația lui Ion Bocan, prin care se declară conflictul apărut la necesitatea semnării dispoziției de numire în funcția de director interimar al IET „Gurița de Aur”, a soției sale.

6. În acest context, comunică reclamantul, că prin decizia nr. 4 din 08 septembrie 2020, Inspectoratul de Integritate a decis a recomanda lui Ion Bocan să delege exercitarea atribuțiilor sale secretarului Consiliului local Iurceni, în vederea emiterii dispoziției. Astfel la 14 septembrie 2020 a fost emisă dispoziția nr. 66 prin care au fost delegate atribuțiile de primar secretarului Consiliului local Iurceni - Olesea Rusu, în vederea emiterii și semnării actului administrativ de numire în funcția de director interimar al IET. Prin dispoziția nr.40/s din 14 septembrie 2020, Ina Bocan, a fost numită în funcția de director interimar până la desfășurarea concursului. Dispoziția fiind semnată de către secretarul Olesea Rusu.

7. Totodată, comunică reclamantul, că și dispoziția nr. 4/s din 12 februarie 2020, nr. 6/s din 19 februarie 2020, nr. 22/s din 09 iunie 2020, a fost semnată de către secretarul Consiliului local Iurcenii.

8. Însă, în actul de constatare la pag.7 alin.(4) se indică că Ion Bocan prin intermediul unei persoane terțe a admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese prin semnarea de către secretar a actelor administrative enunțate mai sus.

9. Notează că, conflictul de interese, în temeiul prevederilor art. 2 al Legii nr. 133/2016 stabilește clar situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea parțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilității ce îi revine prin lege.

10. Relatează reclamantul, că pârâtului îi revine sarcina de a dovedi că emiterea unui act principal/subsecvent din numele Primăriei este capabila să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică de către Ion Bocan. Ori, în caz contrar inexistența acestui element definitoriu a conflictului de interese real pasibil de sancționare pentru nedeclararea acestuia în termenul stabilit sau pentru realizarea consumată a acestuia exclude componența delictului.

11. Subsecvent, reclamantul consideră, că în speță Autoritatea Națională de Integritate nu a probat existența conflictului de interese imputat motiv pentru care actul de constatare este pasibil de a fi anulat, inclusiv pe motiv că lipsa delictului respectiv exclude posibilitatea survenirii răspunderii primarului, prevăzute de art. 23 al Legii privind declararea averii și a intereselor personale și, astfel, de aplicare a sancțiunilor prevăzute de această normă în raport cu Ion Bocan.

12. Reține că, atâta timp cât nu a fost influențată exercitarea mandatului, nu s-a demonstrat existența prejudiciului material, iar actele administrative au fost semnate nu de către Ion Bocan, dar de persoana desemnată prin act administrativ legal, pentru buna organizare a activității grădiniței și nu din interes personal, iar astfel nu constituie conflict de interese.

13. Prin urmare susține, că în cazul examinat este vorba de amestecul abuziv din partea autorităților administrației publice centrale în exercițiul puterii locale, neglijarea totală a standardelor Curții Europene a Autonomiei Locale, încălcarea dreptului la un proces echitabil în instanțele de judecată, precum și încălcarea hotărârilor anterioare ale Curții Constituționale cu privire la Administrația Publică Locală.

14. Totodată, invocă că la emiterea actului de constatare a fost încălcat și termenul stabilit de art. 31 al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, termen stabilit de metodologia internă a Autorității Naționale de Integritate, dar și cele stipulate în art.60, 69 Cod administrativ, care este de 30 zile, cu dreptul de a fi prelungite cu încă 15 zile. Însă, la materialele cauzei

lipsește actul administrativ de prelungire, comunicarea către Ion Bocan și necesitatea prelungirii. Or, sesizarea a fost depusă în data de 17 octombrie 2022, iar actul de constatare întocmit în data de 06 februarie 2023.

15. Mai mult ca atât subliniază că, pârâtul a încălcat și obligația de emiteră de către inspector a procesului-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițierea controlului averii și al intereselor personale. Or, procesul-verbal prevăzut, în cel mult 7 zile de la emiteră urma să fie comunicat lui Ion Bocan, fapt care nu a fost realizat.

16. În altă ordine de idei, relatează că, actul de constatare este semnat de persoană neîmputernicită, deși conform Legii nr. 132/16 sunt stabilite atribuțiile instituției și a inspectorilor. Însă, la nici un articol nu este acordată împuternicirea de a semna actul de constatare de către inspectorul de integritate. Ori, actul de constatare este echivalent unui act administrativ, iar conform prevederilor Codului administrativ, semnarea acestuia se face de conducătorul instituției publice.

17. De asemenea, consideră reclamantul, că de către autoritatea publică emitentă, la caz Autoritatea Națională de Integritate a fost ignorată decizia Curții Constituționale nr. 19 din 18 decembrie 2012, conform căreia, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a anulat actul de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023, emis de către Autoritatea Națională de Integritate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 29 decembrie 2023 Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2023, solicitând admitere recursului, casarea hotărârii Curții de apel Chișinău din 11 decembrie 2023 și adoptarea unei decizii noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bocan să fie respinsă ca neîntemeiată.

20. La 04 iunie 2024 Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs motivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2023, solicitând admitere recursului, casarea hotărârii Curții de apel Chișinău din 11 decembrie 2023 și adoptarea unei decizii noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bocan să fie respinsă ca neîntemeiată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

21. În motivarea recursului, Autoritatea Națională de Integritate a invocat că, nu este de acord cu dispozitivul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2023, deoarece la emiterea actului judecătoresc instanța a aplicat eronat normele de drept material, astfel, la examinarea cauzei nu au fost constatate, elucidate pe deplin și dovedite circumstanțele care au importanță la soluționare justă a cauzei.

22. Menționează că, unicul argument remarcat de instanță a fost că: ”Subsecvent, se constată că inspectorul de integritate nu a constatat dacă la emiterea actelor menționate, reclamantul și-a îndeplinit imparțial și neobiectiv atribuțiile în calitate de primar al comunei Iurceni, raionul Nisporeni și dacă ar fi oferit careva facilități în raport cu persoana apropiată, (...) Or, art. 31 Cod administrativ impune autorității publice expunerea unei motivări corespunzătoare a actelor administrative, condiție ce nu a fost respectată în speță prin prisma constatărilor expuse supra, motive pentru care instanța conchide că actul de constatare contestat este motivat insuficient în vederea confirmării existenței conflictului de interese în modul interpretat de emitentul acestuia”.

23. Comunică că, actul de constatare contestat este argumentat suficient/motivat prin probe și argumente legale, conform art. 35 alin. (1) al Legii nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat) și potrivit art. 118 din Cod Administrativ al RM.

24. Notează că, la 17 octombrie 2022 în cadrul ANI a fost înregistrată sesizarea nr. 8108 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către Ion Bocan, primar, care la aceeași dată, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

25. Totodată la 30 decembrie 2022, potrivit actului de conexare a sesizărilor nr. 04/51, a fost conexată la materialele dosarului de control sesizarea cu nr. de înregistrare 9488 din 01 decembrie 2022 ce are la bază aceeași situație de fapt și același temei de drept.

26. Subliniază că, potrivit sesizărilor Ion Bocan, exercitând mandatul de primar, ar fi admis eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese prin angajarea soției Ina Bocan în funcția de director interimar la grădinița de copii „Gurița de rai” prin intermediul unei persoane interpuse, și anume, delegarea atribuțiilor de a semna Dispoziția de angajare, secretarului consiliului comunal, dnei Olesea Rusu.

27. Menționează că, în ordinea art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a avut obligația, în termen de 30 zile

de la data repartizării sesizării, să efectueze verificarea prealabilă a sesizării întru stabilirea existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, cu emiterea unui proces verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

28. Astfel, în temeiul art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 coroborate cu art. 75 Cod administrativ, a fost demarată procedura de verificare prealabilă a sesizării întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența bănuielii rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

29. Mai indică că, analizând condițiile de admisibilitate a sesizării, a constatat că sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, sesizarea a corespuns rigorilor legii, iar obiectul sesizat vizează aria de competență a Autorității Naționale de Integritate.

30. Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, luând act de aspectele semnalate în sesizare și de obligația subiectului declarării de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese, conturându-se o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, la data de 08 noiembrie 2022, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, conform procesului-verbal nr. 521/20, în privința lui Ion Bocan, primar, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

31. Ulterior, prin scrisoarea nr. 04-20/7473 din 08 noiembrie 2022, Ion Bocan a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea 132/2016.

32. Potrivit solicitării de informații nr. 04-20/7474 din 08 noiembrie 2022 de la Agenția Servicii Publice și conform răspunsului înregistrare în cadrul ANI cu nr. 9110 din 18 noiembrie 2022 se menționează că, potrivit conținutului actelor de stare civilă, Ion Bocan (IDNP x) este soțul cet. Ina Bocan (IDNP 0992005240603), act de căsătorie nr. 24 din 16.11.2002.

33. Comunică că, urmare solicitării de informații de la Comisia Electorală Centrală nr. 04-20/8567 din 08 decembrie 2022 și conform răspunsului înregistrare în cadrul ANI cu nr. 9824 din 13 decembrie 2022 se menționează, Ion Bocan, în urma alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, a fost ales primar al comunei Iurceni raionul Nisporeni, mandatul fiindu-i validat prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 25 octombrie 2019 (dosarul nr, 3-55/2019), prin urmare Ion Bocan deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale, în contextul art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 133/2016.

34. Relevă că, în temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. b) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, pentru realizarea atribuțiilor

de control și în vederea acumulării materialului probatoriu relevant, prin scrisoarea nr. 04-20/7475 din 08 noiembrie 2022 au fost solicitate informații și documente relevante cazului. Urmare răspunsului înregistrat în cadrul ANI cu nr. 9755 din 09 decembrie 2022, Primăria comunei Iurceni raionul Nisporeni, a expedit copiii autentificate de pe mai multe documente relevante controlului, precum: Dispoziția nr.5/s din 17 februarie 2020, cu privire la numirea în funcție de director-interimar a dnei Ina Bocan, Dispoziția nr.22/s din 09 iunie 2020, cu privire la eliberarea din funcția de director-interimar a dnei Ina Bocan, Dispoziția nr.40/s din 14 septembrie 2020, cu privire la numirea în funcție de director-interimar a dnei Ina Bocan.

35. Reține că, potrivit aceluiași răspuns al Primăria comunei Iurceni raionul Nisporeni, au fost anexate și actele administrative prin care se împuternicește dna Rusu Olesea, secretar Consiliului local Iurceni pentru verificarea și monitorizarea activității IET „Guriță de rai” din com. Iurceni, cu consemnarea actelor pentru domeniul dat, și anume: Dispoziția nr.17 din 18 februarie 2020, Cu privire la desemnarea persoanei responsabilă de verificare și monitorizare a activității IET „Guriță de rai”. Dispoziția nr. 66 din 14 septembrie 2020 „Cu privire la exercitarea atribuțiilor de primar”.

36. Comunică că, în temeiul art.20 alin.(1) lit. a) din Legea nr.132/2016, prin scrisoarea nr. 04-20/8950 din 21 decembrie 2022 de la Ion Bocan au fost solicitate explicațiile de rigoare pe marginea conflictelor de interese admise în legătură cu soția Ina Bocan. Ulterior, la data de 09 ianuarie 2023 au fost înregistrate în cadrul ANI cu nr. 127 explicațiile dlui Ion Bocan.

37. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37- art. 39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 12, art. 14, art. 15 și art.23 alin. (4) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate al Inspectoratului de Integritate din cadrul ANI a constatat că Ion Bocan, deținând mandatul de primar al comunei Iurceni raionul Nisporeni, având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoane apropiate, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese, fapt care a admis consumarea acestuia.

38. Totodată, raportând prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale la situația din speță, inspectorul de integritate a dedus că conflictul de interese este situația în care subiectul declarării Ion Bocan, deținând mandatul de primar a avut un interes personal (ce rezultă din relațiile sale cu persoana înrudită, mai exact cu Ina Bocan (soția)).

39. Subliniază că, Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării Ion Bocan, era chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct (actele juridice enunțate supra) sau prin

intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

40. Indică că, potrivit, art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

41. Contextual reține că, subiectul declarării Ion Bocan în temeiul art. 12 alin. (7) al Legii 133/2016, era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află.

42. Obligativitatea legală care nu a fost respectată de intimat Ion Bocan, acesta prin Dispoziția nr. 17 din 18 februarie 2020, cu privire la desemnarea persoanei responsabilă de verificarea și monitorizare a activității IET „Gurița de rai” Iurceni, cu încălcarea prevederilor art. 12 alin. (7) Legii 133/2016, punând în sarcina secretarului Consiliului local Iurceni Olesea Rusu, monitorizarea, controlul activității IET „Gurița de rai” Iurceni, cu contrasemnarea actelor pentru domeniul dat.

43. Menționează că, instanța de fond nu a luat în considerare faptul că, Decizia de soluționare a conflictului de interese real nr. 4 din 08 septembrie 2020 emisă de ANI, a fost emisă urmare declarației de conflict de interese real, semnată de către Ion Bocan, primar, și înregistrată în cadrul ANI cu nr. 6535 din 05 septembrie 2020.

44. Dispoziția nr. 40/s din 14 septembrie 2020, cu privire la numirea în funcție de director-interimar a dnei Ina Bocan, a fost emisă urmare adresării din 05 septembrie 2020 către ANI a lui Ion Bocan cu privire la soluționarea conflictului de interese real, apărut la semnarea de către Ion Bocan a Dispoziției de numire în funcția de director-interimar la IET „Gurița de rai” Iurceni pe dna Ina Bocan.

45. Astfel notează că, ANI prin Decizia de soluționare a conflictului de interese real nr. 4 din 08 septembrie 2020, a recomandat dlui Ion Bocan să delege exercitarea atribuțiilor sale secretarului Consiliului comunal Iurceni, în vederea emiterii dispoziției menționate supra. Urmare soluției ANI, Ion Bocan a emis Dispoziția nr. 66 din 14 septembrie 2020 cu privire la exercitarea atribuțiilor de primar.

46. Autoritatea Națională de Integritate atrage atenția la faptul că, la baza emiterii dispoziției Primarului Ion Bocan nr. 17 din 18 februarie 2020 „Cu privire la desemnarea persoanei responsabilă de verificarea și monitorizare a activității IET „Gurița de rai” Iurceni” nu există vreo Decizie de soluționare a conflictului de interese real a ANI.

47. În concluzie subliniază că intimatul Ion Bocan prin intermediul unei persoane terțe a admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese prin semnarea de către secretarul Consiliului local Iurceni Olesea Rusu, a dispozițiilor în privința persoanei apropiate și anume semnarea: Dispoziției nr. 5/s din 17 februarie 2020, cu privire la numirea în funcție de director-interimar a dnei Ina Bocan; Dispoziției nr. 22/s din 09 iunie 2020, cu privire la eliberarea din funcția de director-interimar a dnei Ina Bocan.

48. Potrivit art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Ion Bocan, i-a fost interzis întreprinderea oricărei acțiuni, cu excepția abținerii.

49. În ceea ce privește faptul că, intimatul/reclamantul și-a îndeplinit imparțial și neobiectiv atribuțiile în calitate de primar al comunei Iurceni, prezintă următoarele probe/circumstanțe legale și întemeiate în ceea ce privește faptul că actul de constatare contestat este argumentat suficient/motivat prin probe și argumente legale.

50. Intimatul din oficiu a decis soluționarea conflictului de interese în detrimentul normelor juridice imperative, la caz art. 14 alin. (2) din Legea nr. 133/2016 prin care se stipulează clar că conflictul de interese real, în cazul dlui Ion Bocan, se soluționează de către ANI, și a emis Dispoziția nr. 17 din 18 februarie 2020, cu privire la desemnarea persoanei responsabile de verificarea și monitorizare a activității IET „Gurița de rai” Iurceni prin care o împuternicește pe secretara Consiliului local Iurceni Olesea Rusu să emită dispozițiile ce țin de activitatea dnei Ina Bocan, IET „Gurița de rai” Iurceni.

51. Potrivit art. 11 alin. (2) Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

52. Reține că, în procesul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, subiectul controlului a avut obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute de art. 11 din Legea nr. 133/2016, și anume: prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin asigurarea transparenței și controlului public al activității, prin

responsabilitate individuală și exemplul personal, ceea ce, în consecință, a dus la aplicarea sancțiunilor menționate supra.

53. Prin urmare, examinând materialele acumulate la dosarul de control, punctul de vedere prezentat (explicațiile dlui Ion Bocan) în raport cu prevederile legale care guvernează speța, s-a constatat că Ion Bocan, primar al comunei Iurcenii raionul Nisporeni a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin: nedeclararea în conformitate cu art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5), nesoluționarea în conformitate cu art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016, a conflictului de interese real, prin încheierea directă sau prin intermediul unei terțe persoane a actelor administrative, fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese, în sensul art. 12 alin.(10) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

54. De asemenea, potrivit art. 38 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 132/2016, învederează că, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților sau al restricțiilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că: persoana supusa controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

55. În concluzie menționează că, a prezentat circumstanțe legale și întemeiate în ceea ce privește faptul că actul de constatare contestat este argumentat suficient, motivat prin probe și argumente legale prevăzute de art. 118 Cod Administrativ al RM.

56. Suplimentar relevă că, din examinarea minuțioasă a actului de constatare nr. 12/20 din 06.02.2023: Se constată că Ion Bocan, deținând mandatul de primar al comunei Iurcenii raionul Nisporeni, având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoane apropiate, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese, fapt care a admis consumarea acestuia.

57. Inspectorul de Integritate din cadrul Inspectoratului de Integritate a ANI a ajuns la concluzia doar de a constata încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese, fapt care a admis consumarea acestuia, dar nicidecum și sancționarea acestuia.

58. Mai consideră important a se expune asupra legalității actului administrativ, or, instanța de fond a ignorat și nu a dorit să se expună sau să dea o apreciere justă și să scoată în evidență legalitatea și corectitudinea aplicării cadrului legal menționat supra, care a stat la baza adoptării actului de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023 prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către intimat/reclamant Ion Bocan.

POZIȚIA INTIMATULUI

59. Prin referința depusă la 09 iulie 2024 avocatul Veronica Pascal acționând în interesele intimatului Ion Bocan a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil și menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

60. Legea pentru modificarea unor acte normative (aspecte de procedură privind activitatea instanțelor judecătorești) nr. 224 din 31.07.2024 (în vigoare 16.08.2024), art. 13 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 64 din 30.03.2023 (în vigoare 06.04.2023), s-a completat cu alineatul (51) cu următorul cuprins:

„Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componență, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

61. Respectiv, ținând cont de modificările operate, prezentul recurs va fi examinat, în completul de 3 judecători, format prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 119 din 28 iunie 2024.

62. Art.244 alin.(1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs”.

63. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”.

64. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ stabilește:

„Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

65. Art. 194 alin.(2) din Codul administrativ prevede:

„În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material”.

66. Art.16 Cod administrativ prevede că:

”Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală.

Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrară”.

67. Dispozițiile art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că:

„Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți”.

68. Art. 247 din Codul administrativ prevede:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.245¹ alin.(1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”.

69. Art. 248 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ reglementează că:

„În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie”.

70. Art. 6 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016

„În vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcții:

- a) exercitarea controlului averii și al intereselor personale;
- b) exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;
- c) constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;
- d) cooperarea cu alte instituții, atât la nivel național cât și internațional;
- e) asigurarea bunei organizări a Autorității și administrarea activității de promovare a integrității subiecților declarării;
- f) alte funcții stabilite prin lege.”

71. Art. 7 alin, (2) lit. a) din Legea nr.132/2016:

„În domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea

constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.”

72. Art. 37 din Legea nr. 132/2016:

„Autoritatea efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau persoane juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Controlul din oficiu se inițiază printr-o sesizare făcută de președintele ori vicepreședintele Autorității sau de inspectorul de integritate. Controlul din oficiu este inițiat în cazul prevăzut la art.27 alin.(14), precum și în baza unor informații publice sau al unor sesizări anonime. Sesizarea privind efectuarea controlului din oficiu se distribuie conform art.30, care se aplică în modul corespunzător.

După repartizarea aleatorie a sesizărilor de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate inițiază verificarea prealabilă a acestora.

Prevederile art.30, 31, 32, ale art.33 alin.(6)–(8), (12) și (13), ale art.35 și 36 se aplică în modul corespunzător.

Controlul nu poate fi inițiat în cazul în care de la admiterea conflictului de interese sau de la apariția stării de incompatibilitate, de restricție sau de limitare au trecut mai mult de trei ani.

Controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor se efectuează în cel mult 3 luni de la repartizarea sesizării. Ținând cont de complexitatea controlului, de comportamentul participanților vizati și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de efectuare a controlului până la cel mult 6 luni.”

73. Art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016:

„În urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că:

a) persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

b) persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate;

c) persoana supusă controlului a încălcat restricțiile și limitările prevăzute de lege.”

74. Art. 17 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016:

„Subiectul declarării este obligat să respecte restricțiile și limitările prevăzute la art.18–21 și cele prevăzute de legislație.”

75. Art. 11 alin (2) din Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010

„Demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

76. Referitor la termenul de declarare a recursului, prevăzut de art. 245 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea la 11 decembrie 2023.

77. Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expedit la adresa de e-mail a participanților la proces copia hotărârii motivate la 03 mai 2024, fapte confirmate prin extrasul din poșta electronică, anexate la dosar.

78. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul Autoritatea Națională de Integritate s-a conformat dispozițiilor art. 245 din Codul administrativ și a depus în termen recursul la 29 decembrie 2023 și 04 iunie 2024

79. Prin prisma art. 247 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună citarea participanților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece argumentele recursului sunt expuse cu suficientă claritate, precum și intimatul și-a exprimat obiecțiile la acestea prin referința depusă.

80. În cauza CtEDO Covalenco v. Moldova nr. 72164/14, hotărârea definitivă din 16 septembrie 2020, Curtea a statuat că este necesar organizarea unei audieri: a) în cazul în care există necesitatea de a evalua dacă circumstanțele au fost stabilite corect de către autorități (a se vedea Malhous v. Republica Cehă [MC], nr. 33071/96, § 60, 12 iulie 2001); b) atunci când circumstanțele cer ca instanța să-și formeze propria impresie referitoare la justițiabili, prin acordarea dreptului de a explica propria lor situație personală, în mod direct sau prin intermediul unui reprezentant (a se vedea Goș, pre-citată, § 51; Miller, precizată, § 34 in fine; și Andersson v. Suedia, nr. 17202/04, § 57, 7 decembrie 2010); c) în cazul în care instanța are nevoie de a obține o clarificare cu privire la anumite detalii, inter alia prin intermediul unei audieri (a se vedea Fredin v. Suedia (nr. 2), 23 februarie 1994, § 22, Seria A nr. 283-A, și Lundevall v. Suedia, nr. 38629/97, § 39, 12 noiembrie 2002).

81. Verificând hotărârea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este admisibil și urmează a fi admis, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

82. Sub aspectul stării de fapt, Completul de judecată reține că, la 17 octombrie 2022 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 8108 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către Ion Bocan.

83. Potrivit sesizării Ion Bocan, deținând mandatul de primar al comunei Iurceni, ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin intermediul unei terțe persoane, delegând atribuțiile sale secretarului Consiliului comunal Iurceni, Olesea Rusu, care prin dispoziție nr. 5/s din 17 februarie 2022 a numit-o pe soția primarului, Ina Bocan, în funcție de director interimar al grădiniței de copii „Gurița de rai”.

84. La 08 noiembrie 2022, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 521/20, în privința lui Ion Bocan, primar al comunei Iurceni, raionul Nisporeni a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictului de interese.

85. Prin scrisoarea nr. 04-20/7473 din 08 noiembrie 2022 Ion Bocan a fost informat că în privința sa a fost inițiată procedura de control privind aparența de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

86. Prin scrisoarea nr. 04-20/7475 din 08 noiembrie 2022 Autoritatea Națională de Integritate, a solicitat de la Primăria comunei Iurceni raionul Nisporeni informații și documente necesare desfășurării controlului.

87. Prin scrisoarea nr. 1 din 16 noiembrie 2022, înregistrată în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 9755 la 09 decembrie 2022, Primăria comunei Iurceni raionul Nisporeni a prezentat: dispoziție nr. 4/s, dispoziție nr. 6/s, dispoziție nr. 17, dispoziția nr. 66, dispoziție nr. 40/s și tabel de pontaj.

88. Potrivit solicitării de informații nr. 04-20/7474 din 08 noiembrie 2022 de la Agenția Servicii Publice și conform răspunsului înregistrare în cadrul ANI cu nr. 9110 din 18 noiembrie 2022 se menționează că, potrivit conținutului actelor de stare civilă, Ion Bocan (IDNP 0992105240983) este soțul cet. Ina Bocan (IDNP 0992005240603) act de căsătorie nr. 24 din 16.11.2002.

89. Totodată, potrivit solicitării de informații de la Comisia Electorală Centrală nr. 04-20/8567 din 08 decembrie 2022 și conform răspunsului înregistrare în cadrul ANI cu nr. 9824 din 13 decembrie 2022 se indică că, Ion Bocan, în urma alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, a fost ales primar al comunei Iurceni raionul Nisporeni, mandatul fiindu-i validat prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 25 octombrie 2019.

90. Prin notificarea nr. 04-20/8950 din 21 decembrie 2022 s-a solicitat de la Ion Bocan primar al comunei Iurceni raionul Nisporeni explicații de rigoare pe marginea cazului.

91. La data de 09 ianuarie 2023 Ion Bocan a prezentat Autorității Naționale de Integritate explicațiile.

92. Prin actul de conexare a sesizărilor nr. 04/51 din 30 decembrie 2022, s-a conexas sesizarea nr. 9488 din 01 decembrie 2022 în care este vizat Ion Bocan la dosarul de control al respectării regimului juridic al conflictelor de interese inițiat anterior în privința lui Ion Bocan, primar al comunei Iurceni, raionul Nisporeni, în vederea efectuării unui singur control de către inspectorul de integritate principal Victor Renița.

93. Prin Actul de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023, s-a constatat că Ion Bocan deținând mandatul de primar al comunei Iurceni raionul Nisporeni, având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoane apropiate, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese, fapt care a admis consumarea acestuia.

94. Nefiind de acord cu actul de constatare, la 06 martie 2023 Ion Bocan, primarul comunei Iurceni, raionul Nisporeni a inițiat o acțiune împotriva Autorității Naționale de Integritate la Curtea de apel Chișinău, solicitând anularea actului de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023

95. Examinând acțiunea, Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 11 decembrie 2023 a anulat actul de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023, emis de către Autoritatea Națională de Integritate.

96. În motivarea soluției, instanța de judecată a reținut că, deși autoritatea publică impută, conform actului de constatare contestat, reclamantului încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în termenul legal a conflicte de interese și nesoluționarea conflictelor de interese reale prin emiterea/semnarea dispozițiilor cu privire la numirea în funcție precum și eliberare din funcție, în contextul în care avea un interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată (soția) Ina Bocan, inspectorul de integritate nu a venit cu argumente și explicații referitoare la care este acel interes personal urmărit de reclamant, nu se expune asupra realizării de către reclamant în aceste circumstanțe a unei influențe sau existența posibilității influențării exercitării imparțiale și obiective a obligațiilor și responsabilităților ce-i revin conform Legii.

97. Menționează că, autoritatea publică pârâtă nu poate formula concluzii abstracte și cu caracter general, iar emiterea unui act administrativ individual urmând să rezulte din cercetarea stării de fapt, expunerea circumstanțelor și probelor concrete cu raportare la normele de drept aplicabile speței.

98. A relevat că, inspectorul de integritate urma să dovedească că emiterea unui act principal/subsecvent din numele Primăriei este capabil să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică de către reclamant. Ori, în caz contrar

inexistența acestui element definitoriu a conflictului de interese real pasibil de sancționare pentru nedeclararea acestuia în termenul stabilit sau pentru realizarea consumată a acestuia exclude componența delictului.

99. Curtea de Apel Chișinău a notat că, în situația în care actele emise din numele reclamantului au fost semnate de către secretarul Consiliului local Iurceni, Olesea Rusu, nu de către reclamant, pârâta urma să motiveze în actul de constatare contestat modalitatea în care situația respectivă se încadrează în noțiunea legală de interes personal al reclamantului și în ce mod aceasta a influențat sau a putut influența imparțialitatea și obiectivitatea reclamantului la exercitarea atribuțiilor sale.

100. Subsecvent, a menționat că inspectorul de integritate nu a constatat dacă la emiterea actelor menționate, reclamantul și-a îndeplinit imparțial și neobiectiv atribuțiile în calitate de primar al comunei Iurceni, raionul Nisporeni și dacă ar fi oferit careva facilități în raport cu persoana apropiată, având în vedere că autoritatea de decizie pusă la baza actelor respective nu a aparținut reclamantului, iar în acest sens, nu se atestă careva premise din care să se deducă concluzia că la emiterea actelor enunțate în actul de constatare în privința persoanei apropiate reclamantul nu și-a îndeplinit imparțial și neobiectiv funcția, iar în acest context a reiterat prevederile art. 21 și 31 Cod administrativ.

101. Totodată, Completul judiciar al Curții de Apel Chișinău, a respins ca neîntemeiat argumentul reclamantului privind nerespectarea procedurii administrative, reținând că sesizarea a fost depusă în data de 17 octombrie 2022, iar alta în data de 01 decembrie 2022, ce au fost conexe în data de 30 decembrie 2022, respectiv actul de constatare a fost emis în data de 06 februarie 2023, iar, art. 37 alin. (6) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, indică că, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor se efectuează în cel mult 3 luni de la repartizarea sesizării.

102. Nu a putut reține instanța de judecată nici argumentul reclamantului, precum că, actul de constatare contestat la caz, a fost semnat de către o persoană neîmpuțernicită și anume de către Inspectorul de integritate, Victor Rența din numele Inspectoratului de Integritate care este parte integrantă a Autorității Naționale de Integritate, în pofida faptului că actul administrativ individual urma să fie semnat de conducătorul autorității publice pârâte, menționând art. art. 7 alin. (2) lit. a), art. 14 alin. (4), art. 17 alin. (1), art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016.

103. Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, a conchis asupra faptului că, în speță, autoritatea publică neîntemeiat a stabilit că, Ion Bocan, deținând mandatul de primar al

comunei Iurceni, raionul Nisporeni, având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoane apropiate, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese, fapt care a admis consumarea acestuia, ceea ce denotă ilegalitatea actului contestat în fond, motiv din care, în conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, a anulat actul de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023, emis de către Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Ion Bocan.

104. Contrar opiniei instanței de fond, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție reține că, este întemeiată concluzia inspectorului de integritate reținută în actul de constare nr. 12/20 din 06 februarie 2023 privind încălcarea de către Ion Bocan, primar al comunei Iurceni raionul Nisporeni, a regimului juridic al conflictelor de interese prin nedeclarare și nesoluționarea conflictelor de interese, or Ion Bocan prin intermediul unei persoane terțe a admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese prin semnarea de către secretarul Consiliului local Iurceni, Olesea Rusu, a dispozițiilor în privința persoanei apropiate și anume semnarea Dispoziției nr. 5/s din 17 februarie 2020 cu privire la numirea în funcție de director interimar a lui Ina Bocan și a dispoziției nr. 22/s din 09 iunie 2020 cu privire la eliberarea din funcție a director-interimar a lui Ina Bocan.

105. Totodată se reține că, la data emiterii dispoziției nr. 17 din 18 februarie 2020 cu privire la desemnarea persoanei responsabile de verificare și monitorizare a activității IET „Gurița de rai” Iurceni, nu exista vreo decizie de soluționare a conflictului de interese real a Autorității Naționale de Integritate.

106. Astfel, rezultă că Ion Bocan nu s-a adresat în conformitate cu art. 14 alin. (1) - (3) din Legea nr. 133/2016 către organul competent, la caz Autoritatea Națională de Integritate, privind soluționarea conflictelor de interese reale în care s-a aflat. Însă, în mod independent, aparent, a soluționat conflictul de interese apărut, prin împuternicirea secretarului Consiliului local Iurceni, Olesea Rusu, contrar prevederilor art. 12 alin. (3) și (7) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

107. Rezultând din cele expuse supra completul menționează că, argumentele invocate de Ion Bocan nu pot fi apreciate ca fiind concludente și pertinente, deoarece persoana supusă controlului a ignorat obligația legală de a declara conflictul de interese real și de a soluționa corespunzător și în termenul legal conflictele de interese, contrar obligației impuse de art. 12 alin. (4) lit. a) și b) și (5) din Legea nr. 133/2016 și prevederilor art. 14 alin. (2) lit. a) și b) din Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017.

108. Ion Bocan nu a prezentat nici o explicație, una plauzibilă și nu formală, care ar fi fost necesitatea delegării împuternicirilor sale secretarului Consiliului local Iurceni, Olesea Rusu, în raport cu IET „Gurița de rai” din

satul Iurceni raionul Nisporeni. Fiind evident că scopul era în a ocoli prevederile legale care-i interziceau să admită conflicte de interese legat de soție, inclusiv să o poată numi în calitate de director interimar. Or, pe Ion Bocan nu-l împiedica nimic să numească în calitate de director interimar orice altă persoană în afară de soția sa și astfel să nu existe nici o necesitate să „delege” atribuțiile sale.

109. În context instanța de recurs reiterează că, obligativitatea legală care nu a fost respectată de către subiectul declarării, Ion Bocan, este că acesta, cu încălcarea prevederilor art. 12 alin. (7) Legii 133/2016 cu privire la declararea averii și intereselor personale, a pus în sarcina secretarului Consiliului local Iurceni, Olesea Rusu, monitorizarea, activității IET „Gurița de rai”, cu contrasemnarea actelor pentru domeniu dat.

110. Totodată, Ion Bocan prin intermediul unei persoane terțe a admis situația de conflict prin semnarea dispozițiilor de către secretarul Consiliului local Iurceni, Olesea Rusu, în privința persoanei apropiate și anume semnarea Dispoziției nr. 5/s din 17 februarie 2020 cu privire la numirea în funcție de director interimar a lui Ina Bocan și a dispoziției nr. 22/s din 09 iunie 2020 cu privire la eliberarea din funcție a director-interimar a lui Ina Bocan.

111. Rezultând din cele expuse supra completul menționează că, actul de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023, emis de către Inspectoratul de Integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, este motivat în conformitate cu normele legale unde sunt indicate argumentele care sunt bazate pe o cercetare amplă a materialelor cauzei în raport cu poziția părților în procedura administrativă.

112. Mai mult se reține că, conform legii, Ion Bocan ar fi trebuit să declare această situație tocmai pentru a preveni orice suspiciuni de interes personal care ar putea influența deciziile administrative. Faptul că nu a declarat conflictul reprezintă o încălcare a normelor de integritate și transparență în funcția publică, chiar dacă interesul personal nu a fost material sau evident.

113. Prin urmare, Completul de judecată consideră că instanța de fond nu a ținut cont de natura relațiilor cu persona apropiată și de influența lor asupra deciziilor administrative în gestionarea instituției.

114. Or, angajarea soției sale creează o situație în care este perceput ca Ion Bocan a acționat în interesul acesteia. Interesul personal se evidențiază prin faptul că este compromisă imparțialitatea, fiind puse în prim plan legături personale la adoptarea deciziilor profesionale. Aceasta este o formă de interes personal, în care prioritățile instituționale sunt influențate de relațiile private.

115. Aceste acțiuni au creat premisele unei influențe personale în procesul decizional, afectând imparțialitatea necesară în administrarea instituției publice.

116. Sintetizând cele reliefate supra instanța de recurs constată netemeinicia pretențiilor lui Ion Bocan cu privire la anularea actului de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023, emis de către Inspectoratul de Integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, prin urmare netemeinicia hotărârii instanței de apel prin care acțiunea înaintată, a fost admisă.

117. Față de cele anterior expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărârea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de respingere a pretențiilor înaintate de către Ion Bican împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare nr. 12/20 din 06 februarie 2023.

118. În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) și art. 248 alin. (3) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de către Autoritatea Națională de Integritate.

Casează hotărârea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și emite o decizie nouă, prin care se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ion Bocan împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare nr.12/20 din 06 februarie 2023 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc